

Vragen en antwoorden: de wereldwijde coronarespons

Brussel, 28 mei 2020

De [wereldwijde coronarespons](#) bouwt voort op de toezegging van de leiders van de G20 op 26 maart om als één front op te treden tegen de pandemie. Vanuit die gedachte hebben de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en een eerste groep actoren op het gebied van volksgezondheid een wereldwijde samenwerking opgezet voor de versnelde ontwikkeling, productie en billijke wereldwijde toegang tot instrumenten voor de bestrijding van COVID-19. Deze samenwerking kreeg gestalte in het mechanisme van de ACT Accelerator, waarbij ACT staat voor Access to COVID-19 Tools. Samen hebben zij [tot actie opgeroepen](#).

De Europese Commissie reageerde op deze oproep door de krachten met mondiale partners te bundelen en een donorconferentie te organiseren — het initiatief voor de wereldwijde coronarespons — die op 4 mei 2020 heeft plaatsgevonden.

De donorconferentie werd georganiseerd door de Europese Unie, Canada, Duitsland, Frankrijk, Italië (toekomstig voorzitter van de G20), Japan, het Koninkrijk Saudi-Arabië (huidig voorzitter van de G20), Noorwegen, Spanje en het Verenigd Koninkrijk.

Meer dan 40 landen, organen van de Verenigde Naties en liefdadigheidsinstellingen hebben op dit wereldwijde evenement toezeggingen gedaan voor de financiering van het onderzoek naar en de ontwikkeling van oplossingen in de strijd tegen het coronavirus. Die dag is 7,4 miljard euro (8 miljard dollar) opgehaald.

De Europese Commissie heeft 1 miljard euro toegezegd aan subsidies, plus 400 miljoen euro aan garanties voor leningen, via een herschikking van prioriteiten van [Horizon 2020](#) (1 miljard euro), [rescEU](#) (80 miljoen euro) en het [instrument voor noodhulp](#) (150 miljoen euro).

Met het ophalen van 7,4 miljard euro middelen is een buitengewone prestatie geleverd, maar dit bedrag zal niet volstaan om gezondheidstechnologieën tegen het coronavirus wereldwijd te kunnen verspreiden, want voor de productie, aankoop en distributie is aanzienlijk meer nodig. Daarom heeft voorzitter **Von der Leyen** op 4 mei opgeroepen om zich te blijven aansluiten bij de wereldwijde respons op corona in een "wereldwijde alliantie van hoop en vastberadenheid."

Meer informatie is te vinden op de website: europa.eu/global-response.

Hoeveel geld is tot nu toe opgehaald?

Met de wereldwijde coronarespons is tot nu toe **9,8 miljard euro** opgehaald. Voor de volledige lijst van donateurs en de uitsplitsing van de donaties kunt u [hier](#) klikken.

De Europese Investeringsbank heeft 2 miljard euro toegezegd, waarvan 141 miljoen euro op 4 mei.

66 % van het totale bedrag – meer dan 6,5 miljard euro – werd toegezegd door Team Europa, d.w.z. de EU en haar lidstaten, de Commissie, leden van de EER en de Europese Investeringsbank.

2,3 miljard euro (23,5 %) werd toegewezen aan vaccins, 814 miljoen euro aan geneesmiddelen (8 %) en 242 miljoen euro (2,5 %) aan diagnosemiddelen. Voorts hebben de donoren besloten een belangrijk deel van de middelen ten belope van 4,3 miljard euro (45,5 % van de toezeggingen), toe te wijzen aan de versterking van de gezondheidszorgstelsels.

Het resterende bedrag van 2,1 miljard euro (21,5 %) omvat toezeggingen zonder specifieke bestemming, niet-toegewezen toezeggingen, of toezeggingen die zijn toegewezen aan andere projecten in verband met het coronavirus, waaronder humanitaire bijstand, noodsituaties, en nationale onderzoeksprogramma's in verband met het coronavirus (700 miljoen euro).

De volgende bedragen zijn toegewezen aan mondiale gezondheidsorganisaties:

- ongeveer 1,1 miljard euro aan de Coalition for epidemic preparedness innovation (coalitie voor innovatie en paraatheid voor epidemieën – CEPI), voor de ontwikkeling en uitrol van vaccins;
- ongeveer 488 miljoen euro aan de Global Alliance for Vaccines and Immunisation (Wereldalliantie voor vaccins en vaccinatie – GAVI). In dit bedrag zijn de algemene aankondigingen die tijdens de

- wereldtop over vaccins op 4 juni zullen plaatsvinden, niet inbegrepen;
- bijna 257 miljoen euro aan de COVID-19 Therapeutics Accelerator, een initiatief ter bevordering van de ontwikkeling en uitrol van behandelingen;
- ruim 60 miljoen euro aan de Foundation for Innovative New Diagnostics (stichting voor nieuwe innovatieve diagnosemiddelen – FIND) voor de ontwikkeling en uitrol van diagnosemiddelen;
- 2,6 miljard euro via de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) voor de versterking van de gezondheidszorgstelsels;
- 15,7 miljoen euro aan het Wereldfonds voor de bestrijding van aids, tuberculose en malaria;
- ten minste 700 miljoen euro aan nationale COVID-19-onderzoeksprojecten.

Het feit dat de versterking van de gezondheidszorgstelsels een prioriteit is, weerspiegelt de realiteit dat in vele landen een niet toegerust gezondheidszorgstelsel het grootste struikelblok vormt voor de toegang tot gezondheidsinnovaties en de preventie van nieuwe uitbraken. Het versterken van de gezondheidszorgstelsels en het waarborgen van de doeltreffende inzet van vaccins, geneesmiddelen en diagnosemiddelen zijn nauw met elkaar verbonden. De partnerschappen op het gebied van vaccins, geneesmiddelen en diagnosemiddelen zullen ten volle van deze complementariteit kunnen profiteren.

Wat zijn de volgende stappen?

Het resultaat van de donorconferentie van 4 mei toont de mondiale bereidheid en capaciteit om samen te werken en middelen te bundelen om de pandemie te overwinnen. Dit is een goed voorteken voor de ongekende internationale samenwerking en de middelen die nodig zullen zijn voor de productie, aankoop en distributie van vaccins, behandelingen en testmateriaal.

De omvang van de opdracht vereist de inzet van burgers wereldwijd. Tijdens de komende vier weken zal Global Citizen het voortouw nemen in de campagne "Global Goal: Unite for our Future", met de Europese Commissie als beschermheer en Bloomberg Philanthropies, de Bill & Melinda Gates Foundation en de Wellcome Trust als partners.

De partnerlanden van de wereldwijde coronarespons — Frankrijk, Duitsland, Canada, Spanje, België, Oostenrijk, Marokko, Zuid-Afrika, Mexico, Noorwegen, Saudi-Arabië, Italië, Nieuw-Zeeland en het Verenigd Koninkrijk — en de Europese Investeringsbank ondersteunen deze campagne. Naar verwachting zullen nog meer partners zich achter het initiatief scharen. Ook de Wereldgezondheidsorganisatie is een cruciale partner en medestander in dit streven.

Commissievoorzitter Ursula **von der Leyen** zal de topconferentie "Global Goal: Unite for Our Future" op 27 juni voorzitten. Wereldvermaarde artiesten, waaronder Adam Lambert, Chloe x Halle, Chris Rock, Coldplay, Dionne Warwick, Femi Kuti, Fher of Maná, Hugh Jackman, Idris & Sabrina Elba, J Balvin, Justin Bieber, Lady Gaga, Lang Lang, Miley Cyrus, Padma Lakshmi, Rachel Brosnahan en Shakira, hebben aangekondigd dat zij zich zullen inzetten om burgers voor deze zaak te winnen, zodat zij op hun beurt acties kunnen opzetten en in contact kunnen treden met wereldleiders.

De campagne zal een impuls geven aan organisaties als de CEPI, de vaccin-alliantie GAVI, de Therapeutics Accelerator, UNITAID, FIND en het Wereldfonds. Deze organisaties nemen het voortouw bij het ontwikkelen en ter beschikking stellen van tests, behandelingen en vaccins voor eerstelijnsgezondheidswerkers en degenen die het meest kwetsbaar zijn voor het virus overal ter wereld.

De wereldtop over vaccins, die op 4 juni wordt georganiseerd door de GAVI, zal een andere belangrijke mijlpaal vormen voor de versterking van de gezondheidszorgstelsels en vaccinatiecapaciteit van de armste landen in de wereld, hetgeen essentieel zal zijn voor het bereiken van de doelstellingen van de wereldwijde coronarespons.

Daarnaast moedigt de Commissie mensen aan om te doneren aan het COVID-19-responsfonds van de WHO.

Waarvoor staat het mechanisme van de ACT Accelerator in het kader van de wereldwijde coronarespons?

Universele en betaalbare toegang tot instrumenten voor de bestrijding van COVID-19 (Access to COVID-19 Tools, kortweg ACT) was de belangrijkste doelstelling van de oproep tot actie van 24 april van de mondiale gezondheidspartners. Hiervoor is aanzienlijke financiering nodig, evenals een samenwerkingsplatform met een duidelijke doelstelling en structuur om de mondiale inspanningen op elkaar af te stemmen en ervoor te zorgen dat de door landen gedoneerde middelen goed worden besteed.

Op basis van besprekingen met gouvernementele en niet-gouvernementele partners heeft de Europese Commissie een samenwerkingsplatform voorgesteld voor de ACT Accelerator in het kader van de wereldwijde coronarespons, als een coördinatiestructuur voor de aansturing van en het toezicht op de wereldwijde vooruitgang bij het bespoedigen van de volgende drie prioriteiten: de ontwikkeling van vaccins, geneesmiddelen en diagnosemiddelen, met universele toegang, geschraagd door een versterking van de gezondheidszorgstelsels die nodig zijn voor de verwezenlijking van deze prioriteiten.

De ACT Accelerator heeft drie hoofdopdrachten:

- coördinatie via een overeengekomen taakverdeling op mondiaal niveau met een lichte coördinatie;
- het aantrekken van middelen om de lacunes in de financiering en de productie op te vullen en mogelijkheden in kaart te brengen;
- verdeling waarbij wordt voorzien in eerlijke en betaalbare toegang wereldwijd.

De structuur wordt opgezet voor een periode van twee jaar (die kan worden verlengd). Hierbij wordt een beroep gedaan op de deskundigheid van bestaande instellingen en partners en worden dus geen nieuwe structuren of instellingen opgericht.

Wie maakt deel uit van de ACT Accelerator in het kader van de wereldwijde coronarespons?

De kern van het samenwerkingsplatform wordt gevormd door de drie partnerschappen die gebaseerd zijn op elk van de drie prioriteiten. Deze partnerschappen werken zo autonoom mogelijk, met een transversale werkstroom ten aanzien van de versterking van de gezondheidszorgstelsels in de strijd tegen het coronavirus.

De drie partnerschappen op het gebied van vaccins, geneesmiddelen en diagnosemiddelen bepalen momenteel hun strategie, de benodigde middelen en hun regels inzake verantwoordingsplicht. Een groep van publieke en private partnerorganisaties zonder winstoogmerk wordt momenteel samengesteld om de werkzaamheden van de partnerschappen voor de ontwikkeling van vaccins, geneesmiddelen en diagnosemiddelen te faciliteren, te zorgen voor samenhang tussen de partnerschappen, bij donoren en mondiale fora verslag uit te brengen over de geboekte vooruitgang en te pleiten voor extra middelen en gemeenschappelijke oplossingen.

De partnerlanden van de wereldwijde coronarespons zullen deel uitmaken van de faciliteringsgroep. De private partnerorganisaties zonder winstoogmerk zijn organisaties met een globale actieradius die zich reeds hebben bewezen op het gebied van mondiale collectieve voorzieningen, zoals de Bill & Melinda Gates Foundation, de Wellcome Trust en het Wereld Economisch Forum.

Het ACT-Accelerator-samenwerkingsplatform brengt verslag uit aan de wereldgemeenschap over:

- de geboekte vooruitgang op het gebied van de drie prioritaire terreinen (vaccins, geneesmiddelen en diagnosemiddelen), alsmede op het gebied van de versterking van de gezondheidszorgstelsels met het oog op de bestrijding van het coronavirus;
- welke extra middelen in de toekomst nodig zullen zijn;
- de beoogde acties om deze middelen bijeen te brengen (via fondsenwerving of op een andere wijze).

Hoe zullen de drie partnerschappen functioneren?

Elk partnerschap zal twee mede-organisatoren hebben, die bevoegd zijn en over de middelen beschikken om een partnerschap op te zetten met alle betrokken actoren (overheidssector, industrie, onderzoek, financiers, regelgevers, internationale organisaties).

- Elk van de drie partnerschappen stemt de acties van de betrokken actoren op elkaar af in een benadering die gericht is op de gehele waardeketen (van onderzoek tot verstrekking en universele toegang). Zij stellen in gezamenlijk overleg de agenda op en voeren de werkzaamheden die nodig zijn, samen uit.
- Voor vaccins is de CEPI de mede-organisator van het partnerschap, samen met de vaccin-alliantie GAVI.
- Voor geneesmiddelen is de COVID-19 Therapeutics Accelerator de mede-organisator, een nieuwe joint venture van de Gates Foundation en de Wellcome Trust, samen met UNITAID.
- Voor diagnosemiddelen is de FIND (Foundation for Innovative New Diagnostics - stichting voor nieuwe innovatieve diagnosemiddelen) de mede-organisator, samen met het Wereldfonds.

Met een transversale werkstroom tussen de drie partnerschappen worden de gezondheidszorgstelsels

ondersteund, zodat zij het hoofd kunnen bieden aan het coronavirus. Hierbij vervult de WHO een prominente rol. De WHO zal ook het voortouw nemen bij de toewijzing van middelen tussen de drie partnerschappen.

Wie zal eigenaar zijn van de producten die met behulp van de financiering uit het initiatief worden geproduceerd?

De resultaten, d.w.z. gegevens, kennis en intellectuele eigendom, van door de overheid gefinancierd onderzoek moeten openlijk toegankelijk zijn voor zover dat nodig is om de wereldwijde inzet en toegang te waarborgen.

De fondsen zullen worden toegewezen aan organisaties die ernaar streven de producten overal ter wereld, en met name in de meest kwetsbare landen, beschikbaar, toegankelijk en betaalbaar te maken.

Partners uit het bedrijfsleven zullen in principe niet hoeven af te zien van hun intellectuele eigendom, maar donoren moeten zich engageren de wereldwijde toegang tot en de billijke inzet van nieuwe diagnosemiddelen, behandelingen en vaccins tegen het coronavirus te ondersteunen.

Welke zijn de belangrijkste behoeften op het gebied van vaccins, geneesmiddelen en diagnosemiddelen?

Onderzoek en ontwikkeling (validering van tests) op deze gebieden zijn het dringendst, maar vooral de vervaardiging, aanschaf en uitrol kampen met onderfinanciering. Zo ziet de situatie er op dit moment uit:

- Vaccins zijn moeilijk te ontwikkelen en de resultaten van onderzoek zijn onzeker. Vandaag bevinden zich meer dan 100 vaccins in de ontwikkelingsfase; ongeveer tien daarvan worden klinisch getest. Zodra een vaccin beschikbaar is, zal de uitdaging erin bestaan het in de extreem grote hoeveelheden te vervaardigen die nodig zijn, en ervoor te zorgen dat het beschikbaar en toegankelijk is in alle landen, ook landen met een laag of gemiddeld inkomen. De WHO is belast met de opvolging van alle potentiële vaccins, zie: <https://www.who.int/who-documents-detail/draft-landscape-of-covid-19-candidate-vaccines>.
- Geneesmiddelen: tot dusver hebben meer dan 40 ontwikkelaars van potentiële behandelingen voor het coronavirus contact opgenomen met het Europees Geneesmiddelenbureau (EMA) en de lidstaten voor wetenschappelijk advies. Bij de voorgestelde behandelingen gaat het meestal om geneesmiddelen waarvan het gebruik momenteel is toegestaan voor andere ziekten. Momenteel worden klinische proeven uitgevoerd om de doeltreffendheid ervan te bepalen bij de behandeling van coronapatiënten. Zodra nieuwe geneesmiddelen zijn geïdentificeerd, moeten zij op wereldwijde schaal worden geproduceerd, vervaardigd en aangekocht. Daarvoor is aanzienlijke financiering nodig.
- Diagnosemiddelen (tests): er zijn verschillende soorten tests in gebruik, voor verschillende doeleinden. Sommige worden gebruikt om besmetting op te sporen, andere om na te gaan of de persoon met het virus besmet is geweest. Dit laatste type test moet nog worden gevalideerd en is nog niet op grote schaal beschikbaar. De aanschaf en uitrol van tests, met inbegrip van apparatuur om waar nodig de resultaten te analyseren, zullen een uitdaging vormen, alsook de inzet ervan in het kader van doeltreffende teststrategieën waarvoor voldoende middelen moeten worden voorzien.

Wat is de geraamde tijdlijn voor het behalen van resultaten op de drie gebieden?

Gezien de huidige crisis is er geen tijd te verliezen. De fondsen zullen zo snel mogelijk worden toegewezen. Een aantal oplossingen wordt reeds onderzocht, maar onderzoek en ontwikkeling, vervaardiging en uitrol vergen allemaal veel tijd en middelen. Het is daarom van cruciaal belang de inspanningen op internationaal niveau te coördineren, zo snel mogelijk de meest veelbelovende oplossingen in kaart te brengen en tegelijkertijd de ontwikkeling ervan te versnellen.

Wat is het verband met de aanvulling van de vaccin-alliantie GAVI?

Ontwikkelingslanden hebben behoefte aan solide beschermingsmiddelen om deze crisis het hoofd te bieden. De inzet van vaccins tegen het coronavirus zal haast onmogelijk zijn als we de goede werking van vaccinatieprogramma's niet bewaken. Deze gezondheidszorgstelsels voorzien in de kerninfrastructuur die nodig is om vaccins te verdelen — de toeleveringsketens, de koudeketenuitrusting, opgeleide gezondheidswerkers, ziektesurveillance en contact met de lokale

gemeenschappen. De ondersteuning van landen met een lager inkomen, als onderdeel van onze wereldwijde respons, is van essentieel belang om de bescherming van de volksgezondheid wereldwijd te waarborgen en toekomstige pandemieën te vermijden.

Gezien deze wereldwijde behoefte zijn ook toezeggingen voor de aanvulling van de GAVI welkom zodat ten minste 7,4 miljard dollar kan worden bijeengebracht voor de volgende periode van vijf jaar. De EU en de mede-organisatoren van het donorinitiatief zijn sterke voorstanders van de GAVI en haar rol in de wereldwijde coronarespons. De GAVI organiseert op 4 juni 2020 in Londen een top om haar middelen aan te vullen.

Zullen alleen de deelnemende landen de vruchten van dit initiatief plukken?

Neen. Deze donorconferentie wil innovatie versnellen en ervoor zorgen dat de resultaten daarvan voor iedereen toegankelijk zijn, ongeacht de geografische herkomst van de fondsen. Een pandemie kan alleen effectief worden gecontroleerd als oplossingen wereldwijd worden ingezet. De bedoeling is om met het initiatief een aanzienlijke financiële bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van diagnosemiddelen, behandelingen en vaccins en een politiek engagement op hoog niveau te waarborgen zodat iedereen op gelijke voet toegang heeft tot diagnosemiddelen, behandelingen en vaccins en niemand aan zijn lot wordt overgelaten.

Meer informatie

[Website over de wereldwijde coronarespons](#)

QANDA/20/958

Contactpersoon voor de pers:

[Ana PISONERO-HERNANDEZ](#) (+32 2 295 43 20)

[Dana SPINANT](#) (+32 2 299 01 50)

Voor het publiek: [Europe Direct](#) per telefoon [00 800 67 89 10 11](#) of [e-mail](#)